

GENOA DECLARATION
ON THE SECOND MEDITERRANEAN
DECADE

DECLARATION DE GENES
SUR LA DEUXIEME DECENNIE
MEDITERRANEEENNE

DECLARACION DE GENOVA SOBRE
EL SEGUNDO
DECENIO DEL MEDITERRANEO

ΔΙΑΚΗΡΥΞΗ ΤΗΣ ΓΕΝΟΒΑΣ
ΓΙΑ ΤΗ ΔΕΥΤΕΡΗ ΔΕΚΑΕΤΙΑ
ΤΟΥ ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΔΡΑΣΗΣ

DICHIARAZIONE DI GENOVA
SUL SECONDO DECENNIO DEL PIANO
D'AZIONE PER IL MEDITERRANEO

L-ISTQARRIJA TA' GENOVA FUQ IT-
TIENI DECENNJU MEDITERRANJU

AKDENİZ'İN İKİNCİ ON YILI
CENOVA BEYANNAMESİ

ĐENOVSKA DEKLARACIJA
O DRUGOJ MEDITERANSKOJ
DEKADI

הצהרת גנואה לקראת
העשור השני של תוכנית הפעולה
לים-התיכון

اعلان جنوه بشأن العقد
الثاني للبحر الأبيض المتوسط

UNITED NATIONS ENVIRONMENT PROGRAMME
PROGRAMME DES NATIONS UNIES POUR L'ENVIRONNEMENT
PROGRAMA DE LAS NACIONES UNIDAS PARA EL MEDIO AMBIENTE
برنامج الأمم المتحدة للبيئة

GENOA DECLARATION
ON THE SECOND MEDITERRANEAN
DECADE

DECLARATION DE GENES
SUR LA DEUXIEME DECENNIE
MEDITERRANEE

DECLARATION DE GENOVA SOBRE
EL SEGUNDO
DECENIO DEL MEDITERRANEO

ΔΙΑΚΗΡΥΞΗ ΤΗΣ ΓΕΝΟΒΑΣ
ΓΙΑ ΤΗ ΔΕΥΤΕΡΗ ΔΕΚΑΕΤΙΑ
ΤΟΥ ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΔΡΑΣΗΣ

DICHIARAZIONE DI GENOVA
SUL SECONDO DECENNIO DEL PIANO
D'AZIONE PER IL MEDITERRANEO

L-ISTQARRIJA TA' GENOVA FUQ IT-
TIENI DECENNJU MEDITERRANJU

AKDENİZ'İN İKİNCİ ON YILI
CENOVA BEYANNAMESİ

ĐENOVSKA DEKLARACIJA
O DRUGOJ MEDITERANSKOJ
DEKADI

הצהרת גנואה לקראת
העשור השני של תוכנית הפעולה
לים-התיכון

اعلان جنوه بشأن العقد
الثاني للبحر الأبيض المتوسط

UNITED NATIONS ENVIRONMENT PROGRAMME
PROGRAMME DES NATIONS UNIES POUR L'ENVIRONNEMENT
PROGRAMA DE LAS NACIONES UNIDAS PARA EL MEDIO AMBIENTE
برنامج الأمم المتحدة للبيئة

GENOA DECLARATION ON THE SECOND MEDITERRANEAN DECADE

The Contracting Parties to the Convention for the Protection of the Mediterranean Sea against pollution and its related protocols, meeting in Genoa on 9–13 September 1985;

– Having reviewed their co-operation in the framework of the Mediterranean Action Plan over the past ten years and the role of the United Nations Environment Programme (UNEP) therein;

1. CONSIDER that the actions already taken and the progress achieved are positive developments, while noting that the state of the environmental quality of the Mediterranean Sea requires great acceleration of action to improve it;

2. FIRMLY BELIEVE that their co-operation in the protection of the Mediterranean is a good example of the contribution of environmental protection towards sustainable development, and better understanding among the people of the region;

3. CONSIDER that the health of the Mediterranean is of paramount importance to the well-being of the peoples of the Mediterranean in their totality;

4. FURTHER CONSIDER that the political will and solidarity of all countries concerned are already in place and that the foundation is already established for more concrete action to protect their common heritage;

5. REAFFIRM their commitment to the protection of the Mediterranean Sea through the implementation of the Mediterranean Action Plan which is a very useful mechanism to ensure their common action;

6. REAFFIRM their determination to co-operate for the protection of the Mediterranean environment and the rational

use of its resources, especially through the harmonization of legislation and developing common standards; strengthening research and monitoring centres; the establishment of training programmes; the transfer of know-how; and broadening the scope of technical co-operation with developing countries of the region to enable them to meet their obligations in the protection of the Mediterranean;

7. COMMIT THEMSELVES to accelerate the implementation of national and international programmes in order to achieve the objectives of the various components of the Action Plan;

8. COMMIT THEMSELVES to increase investment to combat pollution and to increase their vigilance on the application and adherence to the legislation on the protection of the environment;

9. DECIDE to use the budget of the Action Plan in a catalytic way in projects with organizations willing to contribute their own resources;

10. DECIDE to increase efforts, through all appropriate information channels, to make the aims and achievements of the Mediterranean Action Plan more widely known;

11. RECOGNIZE that the provisions of the Action Plan should constitute an important framework for national development activities;

12. FURTHER RECOGNIZE that the support of the international, regional and non-governmental organizations is essential for the full achievement of the goals of the Mediterranean Action Plan;

13. CONSIDER that the protection of the Mediterranean requires major support of governments' efforts through a much greater

acceleration of the action-oriented activities of parliaments, local authorities, industries, non-governmental organizations, the scientific community, the media and the public at large to reverse the trend of deterioration of the sea and of its coastal areas;

14. APPEAL to the 350 million inhabitants of the Mediterranean Coastal States and to the 100 million tourists visiting the region, to become more aware of the exceptional natural, economic and cultural values of the Mediterranean and to commit themselves individually and collectively to its protection;

15. INVITE THE GOVERNMENTS to proclaim an annual Mediterranean Environment Week to serve as the rallying point for local, national and regional initiatives for its protection;

16. DECIDE to launch a new phase of their co-operative efforts to accelerate ongoing activities and to achieve concrete targets during the second decade of the Mediterranean Action Plan;

17. ADOPT the following ten targets to be achieved as a matter of priority during the second decade of the Mediterranean Action Plan:

- (a) Establishment of reception facilities for dirty ballast waters and other oily residues received from tankers and ships in ports of the Mediterranean;
- (b) Establishment as a matter of priority of sewage treatment plants in all cities around the Mediterranean with more than 100,000 inhabitants and appropriate outfalls and/or appropriate treatment plants for all towns with more than 10,000 inhabitants;
- (c) Applying environmental impact assessment as an important tool to ensure proper development activities;

- (d) Co-operation to improve the safety of maritime navigation and to reduce substantially the risk of transport of dangerous toxic substances likely to affect the coastal areas or induce marine pollution;
- (e) Protection of the endangered marine species (e.g. Monk Seal and Mediterranean sea turtle);
- (f) Concrete measures to achieve substantial reduction in industrial pollution and disposal of solid waste;
- (g) Identification and protection of at least 100 coastal historic sites of common interest;
- (h) Identification and protection of at least 50 new marine and coastal sites or reserves of Mediterranean interest;
- (i) Intensify effective measures to prevent and combat forest fires, soil loss and desertification;
- (j) Substantial reduction in air pollution which adversely affects coastal areas and the marine environment with the potential danger of acid rains.

DECLARATION DE GENES SUR LA DEUXIEME DECENNIE MEDITERRANEENNE

Les Parties contractantes à la Convention pour la protection de la mer Méditerranée contre la pollution et aux protocoles y relatifs, réunies à Gènes du 9 au 13 septembre 1985;

– ayant examiné leur coopération dans le cadre du Plan d'action pour la Méditerranée au cours des dix dernières années et le rôle du Programme des Nations Unies pour l'Environnement (PNUE) à cet égard:

1. CONSIDERENT POSITIFS les actions déjà entreprises et les progrès accomplis tout en prenant note que la qualité de l'environnement de la mer Méditerranée demande d'accélérer ultérieurement l'action pour sa sauvegarde;

2. DEMEURENT CONVAINCUES que leur coopération pour la protection de la Méditerranée constitue un bon exemple de la contribution de la protection de l'environnement pour un développement équilibré, et pour une meilleure compréhension entre les peuples de la région.

3. CONSIDERENT que la santé de la Méditerranée est d'importance capitale pour le bien-être des peuples de la Méditerranée dans leur ensemble;

4. CONSIDERENT EGALEMENT que la volonté politique et la solidarité de tous les pays concernés sont déjà acquis et que les bases existent pour une action plus concrète pour la protection de leur héritage commun;

5. REAFFIRMENT leur engagement pour la protection de la Méditerranée par la mise en oeuvre du Plan d'action pour la Méditerranée qui est un instrument très utile pour assurer leur action commune;

6. REAFFIRMENT leur volonté de coopérer pour la protection de l'environnement méditerranéen et pour l'utilisation rationnelle des ses ressources, notamment par

l'harmonisation de la législation, l'élaboration de normes communes, par le renforcement des centres de surveillance continue et de recherche, l'établissement de programmes de formation, par un transfert de technologie et la multiplication de formes de coopération technique avec les pays en voie de développement pour les mettre en mesure de faire face à leurs engagements pour la protection de la Méditerranée;

7. S' ENGAGENT à accélérer la mise en oeuvre de programmes nationaux et internationaux pour atteindre les objectifs des différentes parties du Plan d'action;

8. S' ENGAGENT à intensifier leur investissement pour la lutte contre la pollution et à intensifier la vigilance sur l'application et le respect des normes concernant la protection de l'environnement;

9. DECIDENT d'utiliser le budget du Plan d'action en tant que catalyseur pour des projets établis et mis en oeuvre avec des organisations susceptibles d'y contribuer avec ces propres ressources;

10. DECIDENT d'accroître leurs efforts pour faire plus amplement connaître les objectifs et les réalisations du Plan d'action pour la Méditerranée par toutes les voies d'information appropriées;

11. RECONNAISSENT que le Plan d'action devrait constituer un cadre important pour des activités nationales de développement;

12. RECONNAISSENT en outre que le soutien des organisations internationales, régionales et non-gouvernementales est essentiel pour atteindre pleinement les objectifs du Plan d'action pour la Méditerranée;

13. CONSIDERENT que la protection de la Méditerranée nécessite l'appui majeur aux efforts des gouvernements par une

accélération des activités orientées vers l'action des Parlements, des pouvoirs locaux, des industries, des organisations non-gouvernementales, des scientifiques, des moyens d'information et du grand public pour redresser la dégradation du milieu marin dans les zones côtières;

14. LANCENT UN APPEL aux 350 millions d'habitants des Pays riverains de la Méditerranée ainsi qu'aux 100 millions de touristes qui visitent cette région, pour qu'ils prennent davantage conscience des exceptionnelles valeurs naturelles, économiques et culturelles de la Méditerranée et pour qu'ils s'engagent individuellement et collectivement à la protéger;

15. INVITENT les Gouvernements à proclamer une Semaine annuelle de l'environnement méditerranéen qui permettrait de faire connaître et encourager les initiatives locales, nationales et régionales pour sa protection;

16. DECIDENT de lancer une nouvelle phase de leur effort commun pour accélérer les activités en cours afin d'atteindre des objectifs concrets au cours de la deuxième décennie du Plan d'action;

17. ADOPTENT les dix objectifs suivants à atteindre en priorité pendant la deuxième décennie:

- (a) la mise en place de stations de débarrassage pour eaux usées et de traitement des résidus huileux de pétroliers et bateaux dans les ports de la Méditerranée;
- (b) la mise en place en priorité de stations d'épuration appropriées dans toutes les villes de la Méditerranée de plus de 100.000 habitants, et d'émissaires et/ou autres équipements appropriés dans toutes les villes de plus de 10.000 habitants;
- (c) l'utilisation des études d'impact sur l'environnement comme instrument important pour assurer des activités de développement appropriées;
- (d) la coopération pour améliorer la sécurité de navigation et pour réduire de manière substantielle les risques du transport des substances toxiques dangereuses pouvant affecter les zones côtières ou provoquer la pollution marine;
- (e) la protection des espèces marines menacées (par exemple du phoque moine, des tortues marines);
- (f) la mise en oeuvre de mesures concrètes pour la réduction substantielle de la pollution industrielle et des rejets de déchets solides en Méditerranée;
- (g) l'identification et la protection d'au moins 100 sites historiques d'intérêt commun le long du littoral;
- (h) l'identification et la protection d'au moins 50 nouveaux sites ou réserves marines et littorales d'intérêt méditerranéen;
- (i) l'intensification de mesures efficaces pour la prévention et la lutte contre les incendies de forêts, la dégradation des sols, et la désertification;
- (j) la réduction substantielle de la pollution atmosphérique qui affecte le littoral et l'environnement marin avec le risque de dépôts acides.

DECLARACION DE GENOVA SOBRE EL SEGUNDO DECENIO DEL MEDITERRANEO

Las Partes Contratantes en el Convenio para la protección del Mar Mediterráneo contra la contaminación y protocolos conexos, reunidas en Génova del 9 al 13 de septiembre de 1985:

– Habiendo examinado su cooperación en el marco del Plan de Acción para el Mediterráneo a lo largo de los diez últimos años y la función desempeñada por el Programa de las Naciones Unidas para el Medio Ambiente (PNUMA) al respecto,

1. CONSIDERAN que las actividades ya realizadas y los progresos conseguidos son acontecimientos positivos, y observan al mismo tiempo que el estado de la calidad ambiental del Mar Mediterráneo exige que se aceleren grandemente las actividades para mejorarla,

2. CREEN FIRMEMENTE que su cooperación en la esfera de la protección del Mediterráneo es un buen ejemplo de la contribución de la protección ambiental a un desarrollo sostenible y a un mejor entendimiento entre los pueblos de la región,

3. CONSIDERAN que la salud del Mediterráneo es de importancia primordial para el bienestar de la totalidad de los pueblos del Mediterráneo,

4. CONSIDERAN ADEMÁS que ya se cuenta con la voluntad política y la solidaridad de todos los países interesados y que también se han sentado las bases para la realización de actividades más concretas con miras a la protección de su patrimonio común.

5. REAFIRMAN su determinación de proteger el Mar Mediterráneo mediante la aplicación del Plan de Acción para el Mediterráneo, que es un mecanismo muy útil para lograr la adopción de medidas comunes.

6. REAFIRMAN su decisión de cooperar en la labor de protección del medio ambiente del Mediterráneo y del uso racional de sus recursos, en particular mediante la armonización de la legislación y la elaboración de normas comunes, el fortalecimiento de los centros de investigación y vigilancia, el establecimiento de programas de capacitación, la transferencia de tecnología y la ampliación del ámbito de la cooperación técnica con los países en desarrollo de la región para que puedan cumplir con sus obligaciones respecto de la protección del Mediterráneo.

7. SE COMPROMETEN a acelerar la ejecución de programas nacionales e internacionales para lograr los objetivos de los diversos componentes del Plan de Acción,

8. SE COMPROMETEN a aumentar las inversiones para combatir la contaminación y a redoblar su vigilancia de la aplicación y cumplimiento de la legislación sobre la protección del medio ambiente,

9. DECIDEN utilizar el presupuesto del Plan de Acción como catalizador en proyectos conjuntos con organizaciones que deseen contribuir con sus propios recursos,

10. DECIDEN redoblar sus esfuerzos para dar a conocer más ampliamente, a través de todos los canales de información apropiados, los objetivos y logros del Plan de Acción para el Mediterráneo,

11. RECONOCEN que las disposiciones del Plan de Acción deben constituir un marco importante para las actividades nacionales de desarrollo.

12. RECONOCEN ADEMÁS que es fundamental contar con el apoyo de las organizaciones internacionales, regionales y no gubernamentales para la plena consecución de las metas del Plan de Acción para el Mediterráneo.

13. ESTIMAN que la protección del Mediterráneo exige que se respalden más los esfuerzos de los gobiernos acelerando mucho más la ejecución de las actividades prácticas de los parlamentos, las autoridades locales, la industria, las organizaciones no gubernamentales, los círculos científicos, los medios de información y el público en general para invertir la tendencia al deterioro del mar y de sus zonas costeras.

14. HACEN UN LLAMAMIENTO a los 350 millones de habitantes de los Estados ribereños del Mediterráneo y a los 100 millones de turistas que visitan la región, pidiéndoles que tomen conciencia del excepcional valor natural, económico y cultural del Mediterráneo y que se comprometan individual y colectivamente a protegerlo.

15. INVITAN a los gobiernos a que proclamen cada año una Semana del Medio Ambiente del Mediterráneo, que sirva de centro de lanzamiento de iniciativas locales, nacionales y regionales para su protección.

16. DECIDEN iniciar una nueva etapa en su cooperación a fin de acelerar la ejecución de las actividades en curso y alcanzar objetivos concretos durante el segundo decenio del Plan de Acción para el Mediterráneo.

17. ADOPTAN los diez objetivos siguientes, a cuya realización se dará prioridad durante el segundo decenio del Plan de Acción para el Mediterráneo.

- (a) Establecimiento de instalaciones de recepción para el agua de lastre y otros residuos de hidrocarburos procedentes de buques cisterna y de barcos en los puertos del Mediterráneo.
- (b) Construcción, como cuestión prioritaria, de instalaciones apropiadas de tratamiento de aguas cloacales en todas las ciudades costeras de más de 100.000 habitantes y de vertederos

apropiados o instalaciones apropiadas de tratamiento en todas las ciudades de más de 10.000 habitantes.

- (c) Evaluación del impacto ambiental como instrumento importante para la realización de actividades de desarrollo adecuadas.
- (d) Cooperación para mejorar la seguridad de la navegación marítima y reducir considerablemente el riesgo de transporte de sustancias tóxicas peligrosas que pueden afectar a las zonas costeras o provocar la contaminación marina.
- (e) Protección de las especies marinas amenazadas (por ejemplo, la foca monje y la tortuga mediterránea).
- (f) Medidas concretas para lograr una reducción sustancial de la contaminación industrial y la eliminación de los residuos sólidos.
- (g) Selección y protección de un mínimo de 100 lugares costeros históricos de interés común.
- (h) Selección y protección de un mínimo de 50 nuevas reservas o lugares marinos y costeros de interés mediterráneo.
- (i) Intensificación de medidas efectivas para evitar y combatir los incendios forestales, la pérdida de suelos y la desertificación.
- (j) Reducción considerable de la contaminación atmosférica que perjudica a las zonas costeras y al medio marino, con el posible peligro de provocar lluvias ácidas.

ΔΙΑΚΗΡΥΞΗ ΤΗΣ ΓΕΝΟΒΑΣ ΓΙΑ ΤΗ ΔΕΥΤΕΡΗ ΔΕΚΑΕΤΙΑ ΤΟΥ ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΔΡΑΣΗΣ

Τα Συμβαλλόμενα Μέρη της Σύμβασης για την Προστασία της Μεσογείου Θάλασσας από τη ρύπανση και των σχετικών πρωτοκόλλων, που συνεδρίασαν στη Γένοβα από τις 9 μέχρι τις 13 Σεπτεμβρίου 1985,

-Αφού έκαναν ανασκόπηση της συνεργασίας τους στα πλαίσια του Μεσογειακού Σχεδίου Δράσης κατά τη διάρκεια της τελευταίας δεκαετίας και του ρόλου του Περιβαλλοντικού Προγράμματος των Ηνωμένων Εθνών (UNEP) στα πλαίσια του παραπάνω Σχεδίου,

1. ΘΕΩΡΟΥΝ ότι τα μέτρα που έχουν ήδη ληφθεί και η πρόοδος που σημειώθηκε αποτελούν θετικές εξελίξεις, αλλά ταυτόχρονα παρατηρούν ότι η κατάσταση της Μεσογείου Θάλασσας από περιβαλλοντική άποψη είναι τέτοια ώστε η εφαρμογή των μέτρων που προβλέπονται στη βελτίωσή της πρέπει να επιταχυνθεί.

2. ΠΙΣΤΕΥΟΥΝ ΑΚΡΑΔΑΝΤΑ ότι η συνεργασία τους για την προστασία της Μεσογείου αποτελεί καλό παράδειγμα της συμβολής της προστασίας του περιβάλλοντος σε μία συνεχιζόμενη μορφή ανάπτυξης και στην καλύτερη κατανόηση ανάμεσα στους λαούς της περιοχής.

3. ΘΕΩΡΟΥΝ ότι η υγεία της Μεσογείου έχει αναπολόγητη σημασία για την ευημερία όλων των μεσογειακών λαών.

4. ΕΠΙΣΗΣ ΘΕΩΡΟΥΝ ότι η πολιτική θέληση και η συμπαράσταση όλων των ενδιαφερομένων χωρών ήδη υπάρχουν και ότι έχουν ήδη μπει τα θεμέλια για πιο συγκεκριμένη δράση με στόχο τη διατήρηση της κοινής τους κληρονομιάς.

5. ΕΠΙΒΕΒΑΙΩΝΟΥΝ την υποχρέωση που έχουν αναλάβει για την προστασία της Μεσογείου Θάλασσας με την εφαρμογή του Μεσογειακού Σχεδίου Δράσης που αποτελεί έναν πολύ χρήσιμο μηχανισμό για την εξασφάλιση της κοινής τους δράσης.

6. ΕΠΙΒΕΒΑΙΩΝΟΥΝ την απόφασή τους να συνεργαστούν για την προστασία του Περιβάλλοντος της Μεσογείου Θάλασσας και την ορθολογιστική χρήση των πόρων της, ιδιαίτερα μέσω της εναρμόνισης των σχετικών νομοθεσιών και της καθιέρωσης κοινών προτύπων, της ενίσχυσης της ερευνητικής δραστηριότητας και των

κέντρων συστηματικής παρακολούθησης της ρύπανσης, της κατάρτισης εκπαιδευτικών προγραμμάτων, της μεταφοράς τεχνογνωσίας και της διευκρίνισης του αντικειμένου της τεχνικής συνεργασίας με τις αναπτυσσόμενες χώρες της περιοχής, για να μπορέσουν αυτές να ανταποκριθούν στις υποχρεώσεις τους σχετικά με την προστασία της Μεσογείου.

7. ΑΝΑΛΑΜΒΑΝΟΥΝ ΤΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ να επιταχύνουν την εφαρμογή εθνικών και διεθνών προγραμμάτων για να επιτύχουν τους στόχους των διαφόρων επί μέρους τμημάτων του Σχεδίου Δράσης.

8. ΑΝΑΛΑΜΒΑΝΟΥΝ ΤΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ να αυξήσουν τις επενδύσεις που αποσκοπούν στην καταπολέμηση της ρύπανσης και να εντείνουν την επαγρύπνησή τους πάνω στην εφαρμογή και πιστή τήρηση της νομοθεσίας που αφορά την προστασία του περιβάλλοντος.

9. ΑΠΟΦΑΣΙΖΟΥΝ να χρησιμοποιήσουν τον προϋπολογισμό του Σχεδίου Δράσης κατά τρόπο καταλυτικό σε προγράμματα μαζί με οργανισμούς που είναι πρόθυμοι να συμβάλλουν με δικούς τους πόρους.

10. ΑΠΟΦΑΣΙΖΟΥΝ να εντείνουν τις προσπάθειες, μέσω όλων των κατάλληλων τρόπων πληροφόρησης, για να κάνουν ευρύτερα γνωστούς τους σκοπούς και τα επιτεύγματα του Μεσογειακού Σχεδίου Δράσης.

11. ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΥΝ ότι τα προβλεπόμενα από το Σχέδιο Δράσης θα πρέπει να αποτελέσουν ένα σημαντικό πλαίσιο για δραστηριότητες που έχουν σχέση με εθνική ανάπτυξη.

12. ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΥΝ ΕΠΙΠΛΕΟΝ ότι η υποστήριξη διεθνών περιφερειακών και μη κυβερνητικών οργανισμών είναι ουσιαστική για την πλήρη επίτευξη των στόχων του Μεσογειακού Σχεδίου Δράσης.

13. ΘΕΩΡΟΥΝ ότι απαραίτητη προϋπόθεση για την προστασία της Μεσογείου είναι η υποστήριξη των προσπαθειών των κυβερνήσεων με μια σημαντικά μεγαλύτερη επιτάχυνση των δραστηριοτήτων εκείνων που στρατεύουν στην ανέληψη δράσης από κοινοβούλια, οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης, βιομηχανίες, μη κυβερνητικούς οργανισμούς, επιστημονικούς φορείς

και από τα μέσα ενημέρωσης του κοινού, για να αντιστραφεί η τάση υποβάθμισης του θαλάσσιου περιβάλλοντος και των παρακτίων περιοχών.

14. ΚΑΝΟΥΝ ΕΚΚΛΗΣΗ στα 350 εκατομμύρια των κατοίκων των μεσογειακών χωρών και στα 100 εκατομμύρια τουριστών που επισκέπτονται την περιοχή, να συνειδητοποιήσουν περισσότερο τις εξαιρετικές φυσικές, οικονομικές και πολιτιστικές αξίες της Μεσογείου και να αναλάβουν μεμονωμένα και συλλογικά την ευθύνη προστασίας της.

15. ΚΑΛΟΥΝ τις κυβερνήσεις να καθιερώσουν σε ετήσια βάση μία Εβδομάδα Μεσογειακού Περιβάλλοντος που θα αποτελέσει το σημείο εκκίνησης για την ανάληψη τοπικών, εθνικών και περιφερειακών πρωτοβουλιών για την προστασία της Μεσογείου.

16. ΑΠΟΦΑΣΙΖΟΥΝ να ξεκινήσουν μία νέα φάση των κοινών προσπάθειών τους για να επισπευθούν οι τρέχουσες δραστηριότητες και για να επιτευχθούν συγκεκριμένοι στόχοι κατά τη δεύτερη δεκαετία του Μεσογειακού Σχεδίου Δράσης.

17. ΥΙΟΘΕΤΟΥΝ τους ακόλουθους δέκα στόχους που πρέπει να επιτευχθούν κατά προτεραιότητα μέσα στη δεύτερη δεκαετία του Μεσογειακού Σχεδίου Δράσης:

- (α) Την εγκατάσταση σταθμών υποδοχής ακαθάρτων υγρών αποβλήτων που προέρχονται από το έρμα και άλλα πετρελαιοειδή κατάλοιπα πλοίων, σε λιμάνια της Μεσογείου.
- (β) Την κατά προτεραιότητα δημιουργία εγκαταστάσεων επεξεργασίας λυμάτων σε όλες τις πόλεις γύρω από τη Μεσόγειο των οποίων ο πληθυσμός υπερβαίνει τους 100.000 κατοίκους, καθώς και καταλλήλων αποχετευτικών αγωγών και ή εγκαταστάσεων επεξεργασίας σε όλες τις πόλεις με πληθυσμό πάνω από 10.000 κατοίκους.
- (γ) Την καθιέρωση του θεσμού εκτίμησης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων, σαν σημαντικό εργαλείο με το οποίο θα εξισφιλίζονται σωστές αναπτυξιακές δραστηριότητες.

- (δ) Συνεργασία για να βελτιωθεί η ασφάλεια της ναυσιπλοΐας και για να μειωθεί σημαντικά ο κίνδυνος κατά τη μεταφορά επικινδύνων τοξικών ουσιών που πιθανόν να έχουν δυσμενείς επιπτώσεις για τις παράκτιες περιοχές ή που μπορεί να προκαλέσουν ρύπανση του θαλασσιού περιβάλλοντος.
- (ε) Την προστασία των απειλούμενων θαλασσιών ειδών (όπως π.χ. η φώκια της Μεσογείου και η θαλάσσια χελώνα της Μεσογείου).
- (στ) Τη λήψη συγκεκριμένων μέτρων για να καταστεί δυνατή η σημαντική μείωση της βιομηχανικής ρύπανσης και η διάθεση στερεών αποβλήτων.
- (ζ) Τον προσδιορισμό τουλάχιστον 100 παράκτιων ιστορικών τοποθεσιών κοινού ενδιαφέροντος.
- (η) Τον προσδιορισμό και την προστασία τουλάχιστον 50 καινούργιων θαλάσσιων και παράκτιων περιοχών ή θαλάσσιων πάρκων μεσογειακού ενδιαφέροντος.
- (θ) Την εντατικοποίηση της λήψης αποτελεσματικών μέτρων για την αποτροπή και καταπολέμηση των δασικών πυρκαγιών, της απώλειας εδαφών και της απερήμωσης.
- (ι) Τη σημαντική μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης που έχει δυσμενείς επιπτώσεις στις παράκτιες περιοχές και στο θαλάσσιο περιβάλλον με πιθανό κίνδυνο την όξινη βροχή

DICHIARAZIONE DI GENOVA SUL SECONDO DECENNIO DEL PIANO D' AZIONE PER IL MEDITERRANEO

Le Parti Contraenti della Convenzione per la Protezione del mare Mediterraneo contro l' inquinamento e suoi protocolli aggiuntivi, riunite a Genova dal 9 al 13 settembre 1985, — avendo esaminato la loro cooperazione nel quadro del Piano d' azione per il Mediterraneo durante gli ultimi dieci anni ed il ruolo del Programma delle Nazioni Unite per l' Ambiente (UNEP),

1. GIUDICANO positive le azioni intraprese e i progressi realizzati, pur notando che lo stato di qualità ambientale del mare Mediterraneo richiede di accelerare notevolmente l' azione per il suo miglioramento;

2. CREDONO FERMAMENTE che la loro cooperazione per la protezione del Mediterraneo sia un buon esempio del contributo della protezione ambientale ad uno sviluppo equilibrato e ad una migliore comprensione tra i popoli del bacino mediterraneo;

3. RITENGONO che lo stato di salute del Mediterraneo è di fondamentale importanza per il benessere di tutti i popoli del Mediterraneo;

4. RITENGONO INOLTRE che già esiste la volontà politica e la solidarietà di tutti i paesi e che si sono create le basi per una azione più concreta volta alla protezione del loro patrimonio comune;

5. RICONFERMANO il loro impegno a proteggere il Mediterraneo nel quadro del Piano d' azione per il Mediterraneo che costituisce un meccanismo molto utile per la loro azione comune;

6. RIAFFERMANO la propria precisa volontà di collaborare per la protezione dell' ambiente Mediterraneo e per l' uso razionale delle sue risorse, in particolare mediante

l' armonizzazione delle legislazioni, l' adozione di norme comuni, il rafforzamento dei centri di ricerca e monitoraggio, la creazione di programmi di formazione, il trasferimento di tecnologia, e una cooperazione più ampia con i paesi in via di sviluppo per aiutarli ad assolvere gli impegni assunti per la protezione del Mediterraneo;

7. SI IMPEGNANO ad accelerare la realizzazione di programmi nazionali e internazionali per raggiungere gli obiettivi del Piano d' azione nei suoi diversi componenti;

8. SI IMPEGNANO ad aumentare gli investimenti per combattere l' inquinamento e ad aumentare la vigilanza sull' applicazione ed il rispetto della legislazione relativa alla protezione ambientale;

9. DECIDONO di usare il bilancio del Piano d' azione come catalizzatore per promuovere progetti congiunti con organizzazioni in grado di contribuire con propri finanziamenti;

10. DECIDONO di far meglio conoscere, attraverso canali di informazione idonei, gli obiettivi e le realizzazioni del Piano d' azione per il Mediterraneo;

11. RICONOSCONO che il Piano d' azione per il Mediterraneo costituisce un quadro di riferimento importante per le attività di sviluppo nazionale;

12. RICONOSCONO inoltre che l' appoggio delle organizzazioni internazionali, regionali e non-governative è essenziale per il pieno raggiungimento degli obiettivi del Piano d' azione per il Mediterraneo;

13. RITENGONO che lo sforzo dei Governi per la salvaguardia del Mediterraneo meriti di essere appoggiato da un maggior numero di iniziative dei Parlamenti, degli enti locali, delle industrie, delle organizzazioni non-governative, della comunità scientifica, dei

mezzi di informazione e del pubblico in generale, per arrestare il degrado del mare e delle coste, ed avviarne il recupero;

14. LANCIANO UN APPELLO ai 350 milioni di abitanti degli Stati costieri del Mediterraneo e ai 100 milioni di turisti che li visitano ogni anno, perchè prendano coscienza dei valori naturali, economici e culturali eccezionali del Mediterraneo e perchè si impegnino personalmente e collettivamente per la loro protezione;

15. INVITANO I GOVERNI a proclamare annualmente una Settimana dell' ambiente Mediterraneo nella quale inquadrare iniziative locali, nazionali e regionali per la protezione del Mediterraneo;

16. DECIDONO di lanciare una nuova fase della loro cooperazione per accelerare le attività in corso e per raggiungere obiettivi concreti durante il secondo decennio del Piano d' azione per il Mediterraneo;

17. ADOTTANO i seguenti dieci obiettivi da raggiungere in maniera prioritaria durante il secondo decennio del Piano d' azione per il Mediterraneo:

- (a) costruzione di impianti per il trattamento delle acque di zavorra e altri residui oleosi da petroliere e altre navi nei porti del Mediterraneo;
- (b) costruzione urgente di depuratori per scarichi fognari di tutte le città mediterranee con più di 100.000 abitanti e di condotte efficaci e/o depuratori per tutte le città con più di 10.000 abitanti;
- (c) utilizzazione degli studi di impatto ambientale come strumento che assicuri attività di sviluppo appropriate;
- (d) cooperazione al fine di migliorare la sicurezza della navigazione marittima e ridurre in maniera sostanziale i rischi da trasporto di sostanze tossiche pericolose capaci di danneggiare le zone costiere o di provocare inquinamento marino;

- (e) protezione di specie marine in pericolo (per esempio la foca monaca e le tartarughe marine);
- (f) misure concrete per ridurre in maniera sostanziale l' inquinamento industriale e i rifiuti solidi;
- (g) identificazione e protezione di almeno 100 siti storici costieri di interesse comune;
- (h) identificazione e protezione di almeno 50 nuove zone o riserve marine di interesse mediterraneo;
- (i) intensificazione di misure efficaci per prevenire e combattere gli incendi di boschi, il degrado dei suoli, e la desertificazione;
- (j) riduzione sostanziale dell' inquinamento atmosferico che ha effetti negativi per le aree costiere e l' ambiente marino con il rischio di piogge acide.

L-ISTQARRIJA TA' GENOVA FUQ IT-TIENI DECENNJU MEDITERRANJU

Ll-Partijiet Firmatarji fil-Konvenzjoni għall-Harsien tal-Bahar Mediterran kontra t-Tingiz u l-protokollu li għandhom x'jaqsmu magħha, imlaqqgħin f'Genova mid-9 sat-13 ta' Settembru;

–Wara li flew il-koperazzjoni tagħhom fil-qafas tal-Pjan ta' Hidma għall-Mediterran matul l-ahhar għaxar snin u s-sehem tal-Programm Ambjentali tal-Gnus Magħquda (UNEP) fih;

1. IQISU l-passi ga' mehuda u l-progress miksuh għal żviluppi pozittivi, waqt li jinnottaw li l-passi għat-titjib fil-qagħda ta' l-ambjent fil-Bahar Mediterran jehtieg jittieħdu b'għajla akbar;

2. JEMMNU BIS-SHIH li l-koperazzjoni tagħhom fil-Harsien tal-Mediterran hija xhieda tajba ta' sehem siewi ta' harsien ambjentali lejn żvilupp kbir, u ftehim ahjar fost il-gnus tar-Regjun;

3. IQISU li s-sahha tal-Mediterran hija ta' importanza kbira għall-benessri tal-gnus tal-Mediterran fit-totalita' tagħhom;

4. IQISU WKOLL li r-rieda u s-solidarjeta' politika tal-pajjizi kollha ta' l-inhawi ga' huma f'posthom u li s-sisien huma ga' mwaqqfin għal iktar passi konkreti għall-wirt komuni tagħhom;

5. JISHQU fuq l-impenn tagħhom għall-harsien tal-Bahar Mediterran bit-tweqqif tal-Pjan tal-Hidma għall-Mediterran li huwa mekkanizmu siewi hafna biex jizgura l-azzjoni komuni tagħhom.

6. JISHQU fuq il-fehma shiha tagħhom li jikkollaboraw fil-harsien ta' l-ambjent tal-Mediterran u l-uzu razzjonali tar-rizorsi tiegħu, l-aktar bl-armonizzazzjoni tal-legislazzjoni u fil-livelli komuni li jigu żviluppanti; bit-tishih tac-centri tar-

ricerka u tas-supervizjoni; bit-twaqqif ta' programmi ta' tahrigh; bl-allokkazzjoni tal-għarfien; u bit-tweqqif tal-qasam tal-kollaborazzjoni teknika mal-pajjizi tar-Regjun li qed jizviluppaw biex jigi assigurat lilhom li jaqdu l-obbligazzjonijiet fil-harsien tal-Mediterran;

7. JINTRABTU li jgħagglu t-tweqqif tal-programmi nazzjonali u internazzjonali sabiex jiksibu l-għanijiet tad-diversi komponenti tal-pjan ta' hidma;

8. JINTRABTU li jzidu fl-investiment għall-għieda kontra t-tingiz u li jzidu l-vigilanza fl-applikazzjoni u r-rabta għal-legislazzjoni għall-harsien ta' l-ambjent;

9. JIDDECIEDU li juzaw il-budget tal-Pjan ta' Hidma b'mod katalitiku fi progetti ma' organizzazzjonijiet li jridu jagħtu sehemhom bir-rizorsi tagħhom;

10. JIDDECIEDU li jzidu l-isforzi, bil-mezzi kollha ta' tagħrif, biex ixerrdu l-għanijiet u l-kisbiet tal-Pjan ta' Hidma għall-Mediterran;

11. JAGHRFU li l-provizjonijiet tal-Pjan ta' Hidma għandhom isawwru qafas siewi għal hidmiet ta' żvilupp nazzjonali;

12. JAGHRFU wkoll li l-appogg tal-organizzazzjonijiet internazzjonali, regjunali, u mhux-governmentali huwa meħtieġ għall-kisba shiha tal-għanijiet tal-Pjan ta' Hidma għall-Mediterran;

13. IQISU li l-harsien tal-Mediterran jehtieg appogg qawwi ta' sforzi għal accelerazzjoni akbar tal-hidmiet għall-azzjoni parlamentari, ta' l-awtoritajiet lokali, ta' l-industriji, ta' l-organizzazzjonijiet mhux tal-Gvern, tal-komunita' xjentifika, tal-mezzi tax-xandir u tal-

pubbliku in generali biex titregga' lura x-xejra ta' tingiz tal-bahar u l-inhawi tax-xtut tieghu;

14. JAPPELLAW litt-350 miljun abitant ta' l-Istati tax-xtut tal-Mediterran u lill-100 miljun turist li jzuru r-regjun, biex ikunu aktar konxji tal-valuri naturali, ekonomici u kulturali tal-Mediterran u biex jintrabtu, individwalment u kollettivament li jahdmu ghall-harsien tieghu;

15. JISTIEDNU LILL-GVERNIJIET iniedu Gimgha Ambjent Meditteranju ta' kull sena biex tiswa bhala punt ta' tlaqqiegh ghal inizjattivi lokali, nazzjonali u regjunali ghall-harsien tieghu;

16. JIDDECIEDU li jaghtu bidu ghal fazi gdida fl-isforzi taghhom ta' kollaborazzjoni biex jithaffu l-hidmiet li jinsabu ghaddejjin u biex jinkisbu ghanijiet konkreti matul it-tieni decennju tal-Pjan ta' Hidma ghall-Mediterran;

17. JADOTTAW l-ghaxar miri li gejgin biex jintlahqu bhala prijorita' matul it-tieni decennju tal-Pjan ta' Hidma ghall-Mediterran:

- (a) It-twaqqif ta' facilitajiet ghall-gmiegh ta' l-ballast mahmug u fdalijiet ohra ta' zjut gej mit-tankers u l-vapuri f'portijiet tal-Mediterran;
- (b) It-twaqqif ta' ordni ta' prijorita' ghall-impjanti tat-trattament tad-drenagg fil-bliet kollha ta' madwar il-Mediterran li jkun fihom aktar minn 100,000 abitant u sbokki xierqa u/jew impjant xieraq ta' trattament ghall-bliet zghar kollha b'iktar minn 10,000 abitant;
- (c) L-applikazzjoni ta' stharrig ta' l-impatt ambjentali bhala għodda siewja

ghall-assigurazzjoni ta' hidmiet xierqa ta' zvilupp;

- (d) Kollaborazzjoni ghat-titjib tas-sigurta' fit-tbahhir u t-tnaqqis tas-sogru fil-garr ta' sustanzi tossici perikoluza li x'aktarx jolqtu l-inhawi tax-xtut jew inaqqsu t-tingiz tal-bahar;
- (e) Il harsien ta' hlejjaq tal-bahar f'għghda mwieghra (per ezempju l-foki u l-fkieren tal-bahar mediterrani);
- (f) Mizuri konkreti biex isehh tnaqqis kbir fit-tingiz industrijali u r-rimi ta' zibel solidu;
- (g) Is-sejbien u l-harsien ta' mill-inqas 100 post kostali storiku ta' interess komuni;
- (g) Is-sejbien u l-harsien ta' mill-inqas 50 post gdid fil-bahar u fuq ix-xatt jew riservi ta' interess Meditteranju;
- (h) Jitqawwew mizuri effettivi ghat-tnaqqis u ghall-ilqugh kontra nirien ta' l-imsagar, telf ta' hamrija u t-twessigh tad-dezert;
- (h) It-tnaqqis kbir fit-tingiz ta' l-arja li jolqtu hazin l-inhawi ta' max-xtut u l-ambjent tal-bahar bil-periklu potenzjali tax-xita aciduza.

AKDENİZ'İN İKİNCİ ON YILI CENOVA BEYANNAMESİ

9

-13 Eylül 1985 tarihleri arasında CenoVA'da toplanan Akdeniz'in Kirlenmeye Karşı Korunması Sözleşmesi ve Eki Protokollerine Taraf Ülkeler; Birleşmiş Milletler Çevre Programının (BMÇP) rolü ve Akdeniz Eylem Planının on yıllık geçmişi boyunca yapılan işbirliğini gözden geçirerek aşağıdaki kararları almışlardır:

1. AKDENİZ'İN çevresel kalite durumunun geliştirilmesi amacıyla eylemin daha fazla hızlandırılması gerektiğini vurgulamakla birlikte, eylemde bu güne dek kaydedilen olumlu gelişmeleri de *dikkate almak*;

2. AKDENİZ'İN korunması için yapacakları işbirliğinin, bölge halklarının daha iyi anlaşması ve dengeli bir kalkınma yolunda sağladığı katkılar konusunda ülkeleri *ikna etmek*;

3. AKDENİZ'İN sağlığını; Akdeniz halklarının bütünlüğünün uyumu için en önemli nokta olduğuna *dikkati çekmek*;

4. ORTAK miraslarını korumak amacıyla, bütün ilgili ülkelerin politik irade ve dayanışmalarının halen gerçekleşmiş olduğunu ve daha somut bir eylem için bir temel mevcut olduğunu *önemle dikkate almak*;

5. ORTAK eylemlerini sağlamlaştırmak için çok yararlı bir araç olan Akdeniz Eylem Planının kullanılması yoluyla Akdeniz'in korunması konusundaki vaadlerini *tekrar teyid etmek*;

6. AKDENİZ çevresinin korunması ve özellikle; yasal uyumun sağlanması ve ortak standartların geliştirilmesi, araştırma ve izleme merkezlerinin güçlendirilmesi, eğitim programlarının hazırlanması, teknoloji transferi ve Akdeniz'in korunması için ülkelerin vaadlerini yerine getirmek ve bunları geliştirmek amacıyla bölgedeki gelişmekte olan ül-

kelerle teknik işbirliğinin kapsamının genişletilmesi ve bu suretle Akdeniz'in kaynaklarının rasyonel kullanımı için işbirliği arzularını *tekrar teyid etmek*;

7. EYLEM planının farklı boyutlarının amaçlarına ulaşmak için ulusal ve uluslararası programların kullanılmasının hızlandırılmasını *yükümlenmek*;

8. KİRLİLİKLE mücadele için yatırımları arttırmayı ve çevre korumayla ilgili mevzuata bağlı kılınarak, bu mevzuatın uygulanmasında dikkatleri çoğaltmayı *yükümlenmek*;

9. ÖZKAYNAKLARIYLA bu çalışmaya katılmaya istekli örgütlerle gerçekleştirilen projeler için katalizör olan Eylem Planı bütçesinden yararlanmayı *kararlaştırmak*;

10. AKDENİZ Eylem Planının amaçlarını ve uygulamalarını bütün uygun haberleşme kanallarıyla daha geniş bir şekilde tanıtmak için ülkelerin çabalarının arttırılmasını *kararlaştırmak*;

11. EYLEM Planının hükümlerinin ulusal kalkınma faaliyetleri için önemli bir çerçeve oluşturduğunun *bilincinde olmak*;

12. AKDENİZ Eylem Planının amaçlarına bütünüyle ulaşmak için, uluslararası, bölgesel ve resmi olmayan kuruluşların desteklerinin gerekliliğinin *bilincinde olmak*;

13. DENİZİN ve kıyı alanlarının bozulma eğilimlerini büyük ölçüde önlemek için, Akdeniz'in korunmasında temel destek olan hükümetlerin çabalarının, parlamenterlerin, yerel güçlerin, sanayilerin, resmi olmayan kuruluşların, bilimsel toplulukların, kamunun ve haberleşme araçlarının eyleme yönelik faaliyetlerinin hızlandırılması aracılığıyla sağlanacağını *dikkate almak*;

14. AKDENİZ'İN eşsiz doğal, ekonomik ve kültürel değerlerinin bilincine

daha çok varmaları ve bunları bireysel ve ortaklaşa korumayı yükümlenmeleri için Akdeniz'in kıyı ülkelerinde yaşayan 350 milyon kişiye ve bu bölgeyi ziyaret eden 100 milyon turiste çağrıda *bulunmak*;

15. HÜKÜMETLERİ, Akdeniz'in korunması için yerel, bölgesel ve ulusal yol göstericilerin bilinçlenmelerine ve teşvik edilmesine imkan verecek yıllık bir Akdeniz Çevre Haftası ilan etmeye *davet etmek*;

16. AKDENİZ Eylem Planının ikinci on yılı süresince planlanan somut hedeflere ulaşmak ve devam eden faaliyetleri hızlandırmak amacıyla ortak çabaların yeni bir aşamasını başlatmaya *karar vermek*;

17. AKDENİZ Eylem Planının ikinci on yılı boyunca öncelikli olarak tespit edilen aşağıdaki on amacı *kabul etmek*;

- a) Akdeniz limanlarında gemi ve tankerlerin kirli balast suları ve diğer yağlı atıklarını boşaltacakları liman tesislerinin kurulması;
- b) Akdeniz kıyısında 100.000 den fazla nüfusu olan bütün şehirlerde öncelikli olarak kanalizasyon arıtma tesislerinin inşa edilmesi, nüfusu 10.000 den fazla olan şehirlerde ise uygun boşaltma kanalları ve/veya arıtma tesislerinin inşa edilmesi;
- c) Uygun kalkınma faaliyetlerinde çevresel etki irdemesinin önemli bir araç olarak kabul edilmesi;
- d) Navigasyon güvenliğini geliştirmek ve deniz kirliliğine neden olacak veya kıyı alanlarının kullanımını etkileyebilecek tehlikeli toksik maddelerin taşınma risklerini önemli ölçüde azaltmak için işbirliğinin sağlanması;
- e) Nesli tehlikede olan deniz türlerinin korunması (Akdeniz Foku, Akdeniz Kaplumbağası gibi);

- f) Katı atıkların bertaraf edilmesi ve sanayi kirliliğinin önemli ölçüde azaltılması için somut tedbirlerin alınması;
- g) Ortak öneme sahip en az 100 kıyasal tarihi sitin tanımlanması ve korunması;
- h) Akdeniz için özel öneme sahip en az 50 yeni deniz ve kıyı sitinin veya rezervinin tanımlanması ve korunması;
- i) Orman yangınları, toprak kaybı ve çölleşmeyle mücadele etmek ve bu bozulmaları önlemek için etkin tedbirlerin yoğunlaştırılması;
- j) Asit yağışlarının neden olduğu potansiyel tehlikeyle deniz çevresini etkileyen hava kirliliğinin önemli ölçüde azaltılması.

ĐENOVSKA DEKLARACIJA O DRUGOJ MEDITERANSKOJ DEKADI

Ugovorne strane Konvencije o zaštiti Sredozemnog mora od zagađivanja i uz nju vezanih protokola, na sastanku u Đenovi od 9. do 13. septembra 1985:

– pošto su razmotrile svoju suradnju u okviru Mediteranskog akcionog plana u toku posljednjih deset godina i ulogu Programa Ujedinjenih nacija za okolinu (UNEP) u toj suradnji:

1. SMATRAJU da do sada poduzete akcije i postignuti napredak predstavljaju pozitivan razvoj no da se ipak može utvrditi da stanje kvalitete okoline Sredozemnog mora zahtijeva ubrzanje akcija za njegovo poboljšanje;

2. ČVRSTO VJERUJU da je njihova suradnja na zaštiti Mediterana dobar primjer doprinosa zaštite okoline uravnoteženom razvoju i boljem razumijevanju među narodima ove regije;

3. SMATRAJU da je zdravo stanje okoline Mediterana od najvećeg značaja za dobrobit cjelokupnog mediteranskog stanovništva;

4. ISTO TAKO SMATRAJU da već postoji politička spremnost i solidarnost svih mediteranskih zemalja i da je postavljen temelj za znatno konkretnije akcije za zaštitu njihove zajedničke baštine;

5. PONOVO POTVRĐUJU svoju spremnost za zaštitu Sredozemnog mora provođenjem Mediteranskog akcionog plana koji predstavlja koristan mehanizam za osiguranje njihove zajedničke akcije;

6. PONOVO POTVRĐUJU svoju odluku o suradnji za zaštitu okoline Mediterana i racionalno korištenje njegovih resursa naročito usklađenjem zakonodavstva i izradom zajedničkih standarda, jačanjem centara za istraživanje i trajno praćenje stanja, uspostavljanjem programa izobrazbe, pre-

nošenjem znanja i proširenjem oblika tehničke suradnje sa zemljama u razvoju regije, kako bi im se omogućilo da se suoče sa svojim obavezama na zaštiti Mediterana;

7. OBAVEZUJU SE na ubrzanje provođenja nacionalnih i međunarodnih programa kako bi mogli postići ciljeve različitih dijelova Akcionog plana;

8. OBAVEZUJU SE da će povećati svoja ulaganja za suzbijanje zagađenja i budnost prilikom provođenja i poštivanja zakonodavstva o zaštiti okoline;

9. ODLUČUJU da koriste budžet Akcionog plana kao pokretača projekata zajedno s organizacijama koje su voljne da doprinesu svoja vlastita sredstva;

10. ODLUČUJU da pojačaju napore za šire upoznavanje ciljeva i ostvarenje Mediteranskog akcionog plana putem svih odgovarajućih sredstava informiranja;

11. PRIHVAĆAJU da smjernice Akcionog plana trebaju biti značajan okvir za nacionalne razvojne aktivnosti;

12. NADALJE PRIHVAĆAJU da je podrška međunarodnih, regionalnih i nevladinih organizacija bitna za postizanje ciljeva Mediteranskog akcionog plana;

13. SMATRAJU da zaštita Mediterana zahtijeva značajnu podršku napora vlada putem ubrzanja akciono usmjerenih djelatnosti parlamenta, lokalnih vlasti, industrije, nevladinih organizacija, znanstvenih zajednica, medijima i širokoj javnosti kako bi se obrnuo trend pogoršanja okoline mora i njegovih obalnih područja;

14. UPUĆUJU poziv stanovništvu od 350 milijuna ljudi u zemljama na obali Mediterana, kao i stotini milijuna turista koji posjećuju ovu regiju, da postanu svjesniji o poduzetim prirodnim, privrednim i kulturnim

vrijednostima Mediterana te da se pojedinačno ili kolektivno uključe u njegovu zaštitu;

15. POZIVAJU vlade da proglase godišnji "Tjedan okoline Mediterana", u toku kojeg bi se povezale lokalne, nacionalne i regionalne inicijative za zaštitu Mediterana;

16. ODLUČUJU da pokrenu novu fazu svog zajedničkog napora za ubrzanjem aktivnosti koje su u toku te da postignu konkretne ciljeve u toku druge dekade Mediteranskog akcionog plana;

17. USVAJAJU sljedećih deset ciljeva koje treba postići kao prioritete u toku druge dekade Mediteranskog akcionog plana:

- (a) postavljanje uređaja za prihvatanje balastnih voda i drugih otpadaka od ulja s tankera i brodova u lukama Mediterana;
- (b) postavljanje prvenstveno odgovarajućih uređaja za pročišćavanje otpadnih voda u svim gradovima Mediterana s više od 100.000 stanovnika i postavljanje odvodnih cijevi odnosno drugih odgovarajućih uređaja u svim gradovima s više od 10.000 stanovnika;
- (c) primjenjivanje studija o utjecaju na okolinu, kao važnog sredstva za ostvarenje razvojnih aktivnosti u skladu s okolinom;
- (d) suradnja u cilju poboljšanja sigurnosti plovidbe i značajnog smanjenja rizika transporta opasnih toksičnih tvari koje bi mogle štetno djelovati na priobalna područja ili prouzrokovati zagađenje mora;
- (e) zaštita ugroženih morskih vrsta (na primjer: Sredozemne medvjedice i Sredozemne morske kornjače);
- (f) provođenje konkretnih mjera u cilju značajnog smanjenja industrijskog

- (g) zagađenja i odlaganje krutih otpadaka; utvrđenje i zaštita najmanje 100 obalnih povijesnih lokaliteta od zajedničkog značaja;
- (h) utvrđenje i zaštita najmanje 50 novih morskih i obalnih predjela ili prirodnih rezervata od mediteranskog značaja;
- (i) unapređenje efikasnih mjera za sprečavanje i borbu protiv šumskih požara, degradaciju tla i širenje pustinja;
- (j) značajno smanjenje zagađenja zraka koje štetno djeluje na obalna područja i na okolinu mora s mogućom opasnošću kiselih kiša.

- ט. להגביר את המאמצים למניעה של שרפות יער, סחף קרקע וחהליכי מיזבור.
- י. להפחית בצורה משמעותית את זיהום האוויר וסכנת היווצרות גשם חומצי הפוגע באזורי החוף והסביבה הימית.
- לשחוף הפעולה בין המדינות לזרוז הפעולות שכבר הוחל בהן, ולהשיג יעדים ממשיים בחשך העשור השני של תוכנית הפעולה של הים התיכון.
- 17. מאמצות את 10 היעדים הבאים בעדיפות גבוהה, כתוכנית לעשור השני של תוכנית הפעולה של הים התיכון:**
- א. הקמת מתקני קליטה למי נטל ושאריות שמנים ממיכליות ואוניות בנמלי הים התיכון.
- ב. לחץ עדיפות להקמת מתקנים לטיהור שפכים בכל הערים השוכנות לחופי הים התיכון ובהם אוכלוסייה שמעל 100.000 תושבים, והקמת מוצאים ימיים ו/או מכוני טיהור בכל הערים כהן יוהר מ-10.000 תושבים.
- ג. לראות "במסקרי השפעה על הסביבה" כמכשיר חשוב למניעת מפגעים סביבתיים הפעולות פיתוח.
- ד. לשחף פעולה לשיפור הכטיחות של ניווט אניות בים ולהפחית את הסיכון עכשיווע חומרים רעילים העלולים להשפיע על אזורי החוף או לגרום לזיהום הים.
- ה. להגן על מינים ימיים הנמצאים בסכנת הכחדה (כמו, כלבי ים וצבי ים).
- ו. לנקוט באמצעים מיוחדים שיביאו להפחתה משמעותית בזיהום התעשייתי והשלכת פסולת מוצקה לים.
- ז. להכריז ולהגן על לפחות 100 אתרים היסטוריים לאורך חופי הים שיש בהם עניין לצבור הרחב.
- ח. להכריז ולהגן על לפחות 50 אתרים ושמורה חדשות, ימיות וחופיות בעלי חשיבות אקולוגית.

הצהרת גנואה לקראת העשור השני של תוכנית הפעולה לים-התיכון

מדינות החתומות על האמנה לשמירת הים התיכון מפני זיהום והפרוטוקולים הנספחים אליה, בהתכנס בגנואה ב 9-13 לספטמבר 1985,

בסוקרם את שמוץ הפעולה בעשור האחרון במסגרת תוכנית הפעולה של הים-התיכון ותפקיד ארגון האוי"ת לאיכות הסביבה נו,

1. חושבות שההתקדמות שהושגה עד כה היא חיובית והן רושמות לפנין שמצב איכות הסביבה של הים התיכון דורש החשת הפעילות לשיפור.

2. מאמינות כי שמוץ הפעולה בשמירת הים התיכון הוא דוגמא טובה כיצד ניתן להמשך בפיתוח הכלכלי תוך שמירה על איכות הסביבה ויצירת הבנה טובה יותר בין התושבים באזור.

3. חושבות כי איכות הים התיכון הוא נושא בעל חשיבות עליונה לקיומה של כל האוכלוסיה באזור.

4. חושבות כי נוצרה הסכמה פוליטית וסולידריות בין כל מדינות האזור, והוקם בסיס לפעולה ממשית לשמירה על הים כנכס משותף.

5. מאשרות מחדש את מחויבותן לשמירה על הים התיכון במסגרת "תוכנית הפעולה של הים התיכון" המהווה מנגנון יעיל לפעולה משותפה.

6. מאשרות מחדש את נחישות החלטתן לשתוף פעולה ביניהן לשמירה על איכות הסביבה הים תיכונית תוך שימוש מכוקר במשאבי הטבע במיוחד באמצעות תחיקה אחידה ותקנים משותפים, חיזוק מרכזי מחקר וניטור, פיתוח תוכניות הדרכה, חילופי מידע, הפצה של ידע טכנולוגי בין המדינות המתפתחות באזור על מנת לאפשר להן לעמוד במחויבות לשמירה על הים התיכון.

7. מתחייבות לזרז את יישומו של

תוכניות לאומיות וכינלאומיות במטרה להשיג את היעדים השונים המרכיבים את תוכנית הפעולה.

8. מתחייבות להגדיל את ההשקעות במאבק נזיהום והמאמצים ליישום וקיום הוראות החוק לשמירה על איכות הסביבה.

9. מחליטות להשתמש בתקציב של תוכנית הפעולה לזירוז פרויקטים משותפים עם ארגונים אחרים המוכנים לתרום מיכולתם.

10. מחליטות להגביר את המאמצים ולפרסם ברבים בכל דרך אפשרית את המטרות וההשיגים של תוכנית הפעולה של הים התיכון

11. מכירות בכך שההוראות של תוכנית הפעולה יהוו מסגרת חשובה לתוכניות פיתוח לאומיות.

12. מכירות בכך שהתמיכה של ארגונים כינלאומיים, אזוריים וגופים ציבוריים חשובה להשגה מלאה של מטרות תוכנית הפעולה של הים התיכון.

13. חושבות שהשמירה על הים התיכון דורשה תמיכה גדולה יותר של הממשלות באזור, והשקעת מאמצים כדי רבון הפעילות של פרלמנטים, רשויות מקומיות, תעשיות, ארגונים ציבוריים, הקהילה המדעית, כלי התקשורת, וכלל האיבור למניעת ההדרדרות במצב הים וחופיו.

14. פונות אל 350 מיליון התושבים המחגוררים לחופי הים התיכון, ול-100 מיליון המיירים הפוקדים את האזור, להגביר את מודעותם לערכי הטבע המיוחדים של האזור, לערך הכלכלי והתרבותי של הים התיכון ולהתחייב כל אחד מהם אישית לשימורו.

15. מזמינות את הממשלות להכריז מדי שנה על שבוע איכות הסביבה הים תיכונית, שיהווה מוקד ליוזמות מקומיות, לאומיות ואזוריות לפעילות לשמירה הים.

16. מחליטות לפתוח שלב חדש במאמצים

نسة، ومصارف مياه ملانمة و/او مصانع معالجة ملانمة للمياه في جميع المدن التي يتجاوز عدد سكانها ١٠,٠٠٠ نسة؛

(ج) اجراء تقييم للآثار البيئي بوصفه اداة هامة لتأمين سلامة الانشطة الانمائية؛

(د) التعاون لتحسين سلامة الملاحة البحرية والمحد بدرجة كبيرة من اخطار نقل مواد سامة خطيرة يحتمل ان تؤثر على المناطق الساحلية أو أن تحدث التلوث البحري؛

(هـ) حماية الكائنات البحرية المعرضة للخطر (من امثال عجل البحر وسلحفاة البحر الابيض المتوسط)؛

(و) اتخاذ تدابير ملموسة لتخفيض التلوث الصناعي بدرجة كبيرة وتصريف الفضلات الجامدة؛

(ز) تعيين وحماية ما لا يقل عن ١٠٠ موقع تاريخي ساحلي ذات اهمية مشتركة؛

(ح) تعيين وحماية ما لا يقل عن ٥٠ موقعا او محتجزا بحريا وساحليا جديدا ذات اهمية للبحر الابيض المتوسط؛

(ط) تكثيف التدابير الفعالة لمنع ومقاومة حرائق الغابات وفقدان التربة والتصحر؛

(ي) تحقيق خفض كبير في تلوث الهواء الذي يؤثر تأثيرا سلبيا على المناطق الساحلية والبيئة البحرية وما يكمن في ذلك من خطر سقوط امطار مشبعة بمواد حامضية؛

التي تضطلع بها المجالس النيابية والسلطات المحلية والصناعات والمنظمات غير الحكومية والمجتمع العلمي ووسائل الاعلام والمجهور بشكل عام لعكس اتجاه ندهور حالة البحر ومناطقه الساحلية؛

١٤ - تناشد سكان الدول الساحلية في منطقة البحر الابيض المتوسط البالغ عددهم ٣٥٠ مليون نسة والى السياح الذين يزورون المنطقة والبالغ عددهم ١٠٠ مليون نسة ادراك القيمة الطبيعية والاقتصادية والثقافية الاستثنائية التي يتمتع بها البحر الابيض المتوسط والتمهد بحماية البحر الابيض المتوسط على صعيد فردي وجماعي؛

١٥ - تدعو الحكومات الى اعلان اسبوع بيئة البحر الابيض المتوسط سنويا بوصفه مركزا لحشد المبادرات المحلية والوطنية والاقليمية لحمايته؛

١٦ - تقرر الشروع في تنفيذ مرحلة جديدة من جهودها التعاونية للتعبيل بالانشطة الجارية وتحقيق اهداف ملموسة خلال العقد الثاني لخطة عمل البحر الابيض المتوسط؛

١٧ - تعتمد الاهداف العشرة التالية الواجب انجازها بوصفها مسألة ذات اولية خلال العقد الثاني لخطة عمل البحر الابيض المتوسط؛

(أ) انشاء مرافق استقبال لمياه الصابورة وغيرها من الفضلات النفطية في موانئ البحر الابيض المتوسط؛

(ب) القيام، على سبيل الأولوية، بانشاء مصانع لمعالجة مياه المجاري في جميع المدن الواقعة حول البحر الابيض المتوسط والتي يتجاوز عدد سكانها ١٠٠,٠٠٠

اعلان جنوه بشأن العقد الثاني للبحر الأبيض المتوسط

بيئة البحر الابيض المتوسط والاستخدام الرشيد لموارده، خاصة من خلال تنسيق القوانين واستحداث معايير مشتركة، وتعزيز مراكز البحث والرصد، ووضع برامج تدريبية، ونقل الدراية العملية، وتوسيع نطاق التعاون التقني مع البلدان النامية في المنطقة لتمكينها من الوفاء بالتزاماتها في حماية البحر الابيض المتوسط؛

٧ - **تعهد** بتعجيل تنفيذ البرامج الوطنية والدولية بغية تحقيق اهداف شتى مكونات خطة العمل؛

٨ - **تعهد** بزيادة الاستثمارات لمكافحة التلوث وبزيادة يقظتها بشأن تطبيق قوانين حماية البيئة والتقيد بهذه القوانين؛

٩ - **تقرر** استخدام ميزانية خطة العمل بطريقة حفّارة في مشاريع مع المنظمات التي على استعداد للمساهمة بمواردها الذاتية؛

١٠ - **تقرر** زيادة جهودها من خلال جميع القنوات الاعلامية الملائمة لتوسيع نطاق التعريف باهداف ومنتجات خطة عمل البحر الابيض المتوسط؛

١١ - **تعترف** بأن احكام خطة العمل ينبغي ان تشكل اطارا هاما للانشطة الانمائية الوطنية؛

١٢ **تعترف** كذلك بان دعم المنظمات الدولية والاقليمية وغير الحكومية امراساسي لبلوغ اهداف خطة عمل البحر الابيض المتوسط على نحو كامل؛

١٣ - **ترى** ان حماية البحر الابيض المتوسط تتطلب مساعدة كبيرة للجهود التي تبذلها الحكومات وذلك من خلال زيادة التعجيل بالانشطة ذات الواجهة العملية

ان الأطراف المتعاقدة في اتفاقية حماية البحر الابيض المتوسط من التلوث والبروتوكولات المتعلقة بها، المجتمع في جنوه في الفترة من ٩ الى ١٣ ايلول/سبتمبر ١٩٨٥؛

- وقد استعرضت تعاونها في اطار خطة عمل البحر الابيض المتوسط على مدى السنوات العشر الماضية ودور برنامج الأمم المتحدة للبيئة في هذا الصدد؛

١ - **ترى** ان ما اضطلع به من الاجراءات وما احرز من التقدم يمثل تطورات ايجابية، على حين تلاحظ ان حالة نوعية البيئة في البحر الابيض المتوسط تقتضي زيادة تعجيل العمل لتحسينها؛

٢ - **تؤمن ايماناً راسخاً** بان تعانها في حماية البحر الابيض المتوسط مثال طيب للمساهمة في حماية البيئة صوب تحقيق تنمية متواصلة وتحسين التفاهم بين شعوب المنطقة؛

٣ - **ترى** ان سلامة البحر الابيض المتوسط ذات اهمية قصوى لرفاه شعوب البحر الابيض المتوسط في مجموعها؛

٤ - **ترى** كذلك ان الارادة السياسية والتضامن بين جميع البلدان المعنية متوفران بالفعل وان الاساس قائم بالفعل للاضطلاع بمزيد من الاجراءات الملموسة لحماية تراثها المشترك؛

٥ - **تؤكد** من جديد تعهداتها بحماية البحر الابيض المتوسط من خلال تنفيذ خطة عمل البحر الابيض المتوسط التي تمثل آلية مفيدة الى حد كبير لضمان عملها المشترك؛

٦ - **تؤكد** من جديد عزمها على التعاون لحماية

Issued by the United Nations Environment Programme,
Co-ordinating Unit for the Mediterranean Action Plan
1988

Publié par le Programme des Nations Unies pour l'Environnement,
L'Unité de Coordination pour le Plan d'Action pour la Méditerranée.
1988

Publicado por el Programa de las Naciones Unidas para el Medio Ambiente,
Unidad de Coordinación del Plan de Acción para el Mediterráneo.
1988

صادرة عن برنامج الأمم المتحدة للبيئة،
وحدة التنسيق لخطّة عمل البحر الأبيض المتوسط

PRINTED IN GREECE